

მშენებელი პატრონები

იუმორისტ.
ჟურნალი

№ 25

ს უ რ ს ა თ ი ს ს ა კ ი თ ხ ი

ი. ი. შლინგ

ჯაბარი. (ტრაღიკი) არ ვიცი, ღმერთმანო, თფილისის აქ გადმოტანა ჯობებს, თუ ამ სანო-
ვადგეფა თფილისში.

შოთა რუსთაველი

(გაგრძელება)

სალამი შენდა! — მომხიბლავი ხმით წარმოსთქვა შოთამ და თვალები მომაპყრო.

სიმი ღღას მზადებამ ფუჭათ ჩაშიარა, სიტყვა ყელში გამეხარა და ისე მიეჭრებოდი ძვირფას სტუმარს, როგორც მორწმუნე ადამიანი სასწაულეობრივ ჩვენებას მიაჩერდებოდა.

შოთა 30 წლის ახლავან ვაჟაკათ მომეველინა, ღია წაბლის ფერი თმა და წვერ-ულვაში ჰქონდა და სრულიად არა ჰგავდა იმ სურათს, დღეს რომ შოთას სურათად გვაქვს მიღებული. მე გარინდებით ვადექი ერთ ადგილას და თვალი ვერ მომეშორებინა მის თვალთათვის, რომელთა მსგავსი ჩემ დღეში არსად მენახა. ამ თვალების პატრონს სხვა რა ჯნდა დაეწერა თუ არ „ვერხის ტყაოსანი“? უხუნაესი ნიჭი. სიბრძნე, სინაზე და მასთან ვაჟაკური სიმამაცე გამოსტვივოდა მუქ თაფლის ფერ ღიბრონ თვალეში და მათი შინაგანი შუქი უხილავ აბრეშუმის ტალღებათ ეფინებოდა და ათბობდა ჩემ გულსა და მთელ ჩემ არსებას.

უცრათ ისეთი სიხარული ვიგრძენი, ანუ უკეთ რომ ვსთქვა, მთელმა ჩემმა არსებამ, ყველა ნაკვთმა და ძარღვმა ჩემი სხეულისა ისეთი სიხარული იგრძნო იმ თვალების შუქისაგან, რომ ჩემდა უნებურათ, სიცილი დავიწყე. ვიცინოდი უადრესი სიამის სიცილით, ნელა და ხანგრძლივ, სწორეთ ისე, როგორც ძილში ბავშვი გაიცინებს, შორს მყოფი დედა რომ მიუვა და გულში ჩაიკრავს სიხარულში.

შოთა აღბათ მიხვდა ჩემს მდგომარეობას, თავდაც ღიმილი ვერ შეიკავა და „ვარდი გაპხლიჩა, ბაგეთგან კბილნი თეთრნი გამოსკვირდეს“.

— აჰა, შენთანა ვარ! — მითხრა მან და კიდევ უფრო უხვათ მომაფინა გრძნეული შუქი თავის თვალეშისა.

— ჰო, ჩემთანა ხარ, — აღტაცებით წარმოვსთქვი მე: — იყავ ესრედ, რათა თვალთა ჩემთა აღარ განეშორროს ნათელი სახისა შენისა, რამეთუ „გულსა აგრე საიმედო ია მორგე, ვარდი ჰყარე“!

ღიდებული სტუმრის მუნყოფამ აავსო ჩემი ოთახი და აუშფოთებელი მყუდროება დაამყარა, უსახლდროთ საამური და მშვიდი. გაპქრა შიში და

მღელვარება ჩემ გულში, ახლა მხოლოდ თავაყცემისა და აღტაცებას განვიციდი და თავს ვგრძნობდი, როგორც უმწეო წიწილა დედის ფრქვეშე...
შოთამ მომაშორა თვალი, დაჯდა სკამზე თავი მაგიდაზე დაყრდნობილ ხელს ჩამოადო. თვალი ვერ მომეწყვიტა მის სახისათვის. ღიმი გაუქრა, წარბები აეწია შესაყართან, ფერი გაუქრა და უეცრად გამუქებულ თვალეში და მთელ სატანჯვის მეტყველება აღებეჭა.

ღიდხანს იჯდა ეგრე, უძრავათ, თვალები სიცილს მისჩერებოდენ დატინებით, მკერდი უღელს და ხშირი სულთქმა და ოხვრა აღმოხდებოდა ღიდან.

სულ განაბული ვუტკებოდი და ვგრძნობდი რომ ამ წუთში იგი თავის გვირგვინოსან მიჯნზე, თაპარზე, ფიქრობდა და მისი სიშორით ოჯებოდა.

ეს ტანჯვა ისე დიადი იყო, რომ ჩემი სურვილი სიტყვა ნუგეშის მაგიერ შეურაცყოფას ყენებდა მას, ხმა რომ ამოედო. თითონ შოთა ეხო ღუმელს თავისი გრძნეული ხმით და მწარე ამოოხვრის შემდეგ ნელა წარმოსთქვა:

— რაისათვის მიხმე?.. მე აქა ვზი, შენი და „ჩემი ღონი და ჯავარი, ჩემი სოფლისა ღი“ უჩემოთ გამოაკრთობს ელვასა...
ეს რომ სთქვა, მე ნათლად დავინახე მის თვალეში თამარის მშვენიერების ანარეკლი და მღიმი, რომ შოთას ღიმი ნიჭი იყო ნიჭი სიყვარულისა; ჩემთვის გაუგებარ გრძნობით ვიგრძენი, თუ თამარისადმი სიყვარული არ ჩანერგოდა თას „ვეფხის ტყაოსანი“ არ დაიწერებოდა...

ვერაფერი ვუპასუხე: მართლაც-და, რა საცილო და უმნიშვნელო იყო ჩემ მიერ გამოხმობის მიხეზი იმ ღვთაებრივ ტანჯვამ რომელსაც შოთა განიცდიდა თამართან რბობით!

კვლავ ღუმელი დამკვიდრდა და შოთა დაუბრუნდა ურვასა და ვიშს. დრო გამომბავეს გააპობდა და გულის სიღრმიდან, ოხვირთად აღმოხდებოდა ნელი, მაგრამ ძლიერი ძახილი:

— თამარ! თამარ!
განცვიფრებული ვუყურებდი ამ „შორით დას, შორით კდომას, შორით დავგას, აღვას“ და ვფიქრობდი: „ნეტავი თუ მოიხ...

მთელ სამყაროში ისეთი ძალა, რომ ამის გულში
ეს საარაკო მიჯნურობის გრძნობა აღმოუხრას? რვა
საუკუნემ გაიარა მას აქეთ, რაც პირველათ ჩაესახა
გულში თამარის სიყვარული და ვერც სიკვდილმა,
ვერც საიქიომ, ვერც ხელმოვრეთ სააქაოს მოსვლამ
ვერც შესძრა ეს ურყევი გრძნობა...

რომ გამოვერკევი, „სალამოს“ დაწყებამდე
ნახევარი საათი-ღა რჩებოდა. შოთა ისევ იმ მდგო-
მარობაში იყო და „სულთქმა-უშს ამრავლებდა“.
ღრო მიდიოდა, ვხედავდი, რომ ვიგვიანებდით,
მაგრამ სიტყვის დაძვრას ვერ ვუბედავდი. უცებ
წამოგდა, თითქო რაღაცამ მძლავრათ მიჩილაო,
თვალები ზევით აღაპკრო და ერთ წერტილს მია-
ჩერდა. სახის მეტყველება შეეცვალა: კმუნვა და
ტანჯვა გაუქრა და სიხარული აღებეჭდა. შემდეგ
რამდენიმე ნაბიჯი წინ წასდგა და ხელაპყრობით
წამოიძახა:

— თამარ, თამარ! გხედავი!

ესა სთქვა და ჩემკენ მოტრიალდა. სახე-დამ-
შვილებული მიცქეროდა და მეც გავბედე დალაპა-
რაკება:

— მოიწივნა ჯამი წასვლისა, — ვუთხარი მე.

— აჰა, მზა ვარ, წავიდეთ—მიბასუხა შოთამ
და გამომყვა.

გზაში ორივენი ჩუმათ მივდიოდით: მე ვერ
ვხედავდი დალაპარაკებას, ის კი თავის ოცნებას
დაუპყრო და ყურადღებასაც არაფერს აქცევდა,
თითქოს ის ძველი თბილისი დახვედროდეს, რაც
მან დასტოვა ამ რვა საუკუნის წინათ, თითქოს
მაშინაც ეს უზარმაზარი სახლები, ელექტრონის
განათება, ტრამვაი და ავტომობილები აგრევე ყო-
ფილიყოს.

მე სულ იმის ფიქრში ვიყავი, როგორ დამეხ-
წია თავი ცნობის მოყვარე ხალხისაგან, როცა თე-
ატრში შევიდოდით. ჩემი სტუმარი ისე გამოირ-
ჩეოდა ყველაში, ისეთი უცხო სანახავი იყო, რომ
უეჭველათ საერთო ყურადღებას მიიქცევდა. ბევრი
ფიქრის შემდეგ გადავწყვიტე, ოსმალეთიდან გად-
მოხვეწილ მაჰმადიან ქართველათ გამეცნო ყველა-
სათვის და დავმშვიდდი.

ის იყო არტისტულ საზოგადოების შენო-
ბასთან მივედით კიდევ, რომ კარებთან ოცდა-
ათამდე კაცის კრება შეგვამჩნიე. მთელი ეს კრება
ჩვენკენ იცქირებოდა და დაგვიჩაბეს თუ არა, რა-
ღაც საეჭუო ჩოჩქოლი შექმნეს.

— მოდის... მოვიდა... შოთა... შოთა! —

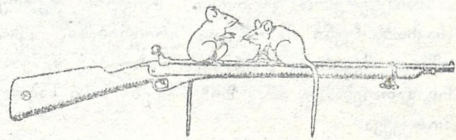
გაისმა აქა-იქ ძახილი, როდესაც კარებს მიუხა-
ლოვდით.

მე გონს მოსვლაც ვერ მოვასწარი რომ შო-
თას გარს შემოერთყენ, ჩასვეს წინასწარ დამზადე-
ბულ ავტომობილში, თითონაც ავტომობილებში
ჩასხდენ და გააქროლეს.

ჩემ ბედზე ერთი ავტომობილი კიდევ იდგა
ცარიელი, ელვის სისწრაფით გაეჩნდი შიგ და გა-
ქცეულებს დავედევნე. შოთას ავტომობილში თვა-
ლი მოვკარი გიგოს, რომელიც ფეხზე იდგა
ქულ მოხდილი და ხელებს აქნევდა. მაშინვე მიგზ-
დი, ვისი ბრალიც იყო ეს ზღაპრული მოტაცება...

თავუნა.

(შემდეგი იქნება).

„ჭიბი“ თუ „გასაღები“.

(ომის მიმოსაღება)

ბალკანეთის ნახევარ კუნძულზე ბრძოლის გა-
ჩაღებამ ჩვენი სამხედრო ავტორიტეტივებიც საგო-
ნებელში ჩააგდო. საერთოდ დედა-აზრი ჩვენი მი-
მოხილვებისა თითქმის ერთი და იგივეა, მაგრამ გა-
რგვნილი სახიერება მათი ფრიალ განსხვავებული
და თავისებური.

გაზეთ „საქართველოს“ 110 ნომერში მოთავ-
სებულია ღიდათ მნიშვნელოვანი წერილი ბ-ნი მე-
გრისა: „**შენილილი ძალები**“. აღნიშნულ წერილ-
ში ბ-ნი მეგრი ეხება ბალკანეთზე გაჩაღებულ ომის
ცმცხლისა და სხვათა შორის შენიშნავს:

„ბალკანეთი გადაიქცა ყურადღების ცენტრად.
მწვალათას ვერსზე გაშლილ ბრძოლას ფორტს
ჭიბი ესლას გამოკება“.

ამავე საგნის შესახებ, არა ნაკლებ ცნობილი
სამხედრო ავტორიტეტი „სახალხო ფურცლისა“
ი. გე-ვა-ლი ბრძანებს.

„ბალკანეთი ეს **გასაღებია** ჯერ სტამბოლისა
და შემდეგ შარეული ადმოსაყვითის*“.

* ეს ამონაწერი შეიძლება მცირედ განსხვავებულდეს
ორიგინალისაგან, მაგრამ სიტყვა „გასაღები“ სისწორით არის
მოყვანილი.

ამგვარათ იბადება საკითხი: რა არის მართლაც ეს ბალკანეთი? თუ იგი მართლა „ჭიპია“, მას უნდა შეეხედოთ, როგორც ჭიპს და ამ თვალსაზრისით ვიმოქმედოთ. ხოლო თუ იგი სრულიადაც არ ჩამოჰგავს ჭიპს, არამედ წარმოადგენს „გასაღებს“ ჯერ მახლობელი და შემდეგ უფრო შორეული აღმოსავლეთისას, მაშინ რაღა ლაპარაკი უნდა ჩვენც ისე უნდა შეეხედოთ მას, როგორც გასაღებს.

რაიცა შეეხება „ეშმაკის მათრახის“ რედაქციას, აქაც იგივე მომაკვდინებელი აზრთა სხვა და სხვაობა სუფევს ამ საგნის შესახებ: ბ-ნი თავუნა თავგამოდებით იცავს „გასაღების“ უპირატესობას, ხოლო ეშმაკი ვერ შერიგებია იმ აზრს, თუ როგორ შეიძლება ბალკანეთს „ჭიპი“ არ ვუწოდოთ.

საინტერესოა ვიცოდეთ, როგორ უყურებენ ამ საკითხს ჩვენი მეზობელი ეროვნებანი. ცხადია მათშიაც ამგვარივე „შეხლილი აზრები“ იქნება და ომის გათავებაამდე არც მოხერხდება მისი საბოლოო გამორკვევა.

მორიელი

მესტვირული.

(ბათუმისათვის)

აპა, ელია — მელია,
შაირა არ დამელია.

„ეშმაკი“ გადამეკიდა,
ის დიდი ბელზებელია,

რადგანაც სტიკირი ამდენ ხანს
დამირჩა დაუკვრელია.

მეუფე ჯოჯოხეთისა
ყველაფრის შემძლებელია
და, ვაი, ეგებ, წყეულმა,
ვითარცა მოსეს გველია,
კულზედა ხელი წამტაცა...
დამიჭერს უეჭველია...

შემდეგ ხომ თავის გამოხსნა
იმისგან მეტად ძნელია...

სხვა გზა არა მაქვს, — ისევე
სტიკირს წამოვავლე ხელია,
გულს მოვმართე, ჩავბეოე,
არ იბერება, ხმელია,
ამდენი უკუგდებითა
ამონოტვია ყელია.

დავბოხე, წელი ჩაუწყე,
მოვმართე სტიკირი ძველია.
ჩავატკბილ, ჩავადუღუნე —
— ბულბული მგალობელია.

ლღეს მოველ მე ამ ქალაქში
ბათუმის გარეთელია,
თუ, ოდეს უკუ ვიქცევი;
ზურგი წავიღე მთელია.

დაუკარ ჩემო ქამახავ,

დაუკარ: „ღული, ღულიო“!!!

(არ ვარჯა კაცი ეშმაკი,
და ფულით მოყიდულიო)

მოველ და ვნახე ბათუმი
ალვის ხით შემორგულიო,

ზღვის პირას გადაქიმულა,
ვითარცა ხელის გულიო.

იშლება თვალის წარმტაცად
ვაკეზე დადებულიო,

სად წალკოტს ტურფად შეიმკობს
ვარდის ხე და ბულბულიო,

ამწვანებულა ბულვარდი,
ხავერდით დაგებულიო,

ბანოვანთ სახვანცარიკოთ
კარები გადებულიო.

ახლა ურთ-ერთის „კრედიტში“

ერთი გოდორი ფულიო,
ნაბამბა-აბრეშუმალი,

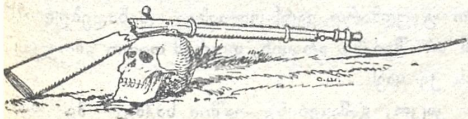
კუხიდან მოზიდულიო.

უჩიტლის არჩევანები,
წრფელი სული და გულიო

(ამბობენ ზოგ-ზოგს ნარბენი,
სტიკივით ფეხის გულით).
ბათუმში კაცი არ არის,
(ერთმა სთქვა), ვარგებულო.

ლაუკარ კიდე ქამანჩავ;
ბათუმი შემეყვარდაო
თუ არ ამკიდეს ბარხანა,
(ზოგმა ეს უკვე სცადაო)
ვაქრებს გახსნიათ მოგების
უზომო, დიდი მადაო...
ის ახალს ველარ ჩაიცვამს .
ვინც ძველი გაიხადაო.
ინტელიგენტებს, რომ სძებნო,
ვერ ნახავ შენ ვერსადაო,
ერთსა ეტრფიან ადგილსა, —
წოდებულს „ბრეხალკადაო“...
სამხანაგო ღუქანზე
ეს იაქმის ანდაზადაო:
„გოლოვიან წელიწადშიო,
პური არ ღირდა მკადაო“.
შკოლები შემოვიარე
აქა იქ, ქალაქ გარდაო,
მარა იმათზე არ ვიტყვი
არარას ამ ჟამადაო,
ბოლო დროს მინდა ავხადო
მე მატყუარას ფარდაო
და თუ არ მოგკვდი, დღეის წორს
ეს მცირე მითქვამს ვადო
ყველაფერს გეტყვი, თუნდაც რომ
დამიჯდეს ძვირფასადაო.
აწ მესტვირულსაც ვთავებ,
არც კი ღირს მეტი თქმადაო
დღეს მოვათავე რაც მსურდა,
მეტის თქა არც კი მწადალაო!
სიკეთით ესეც მეყოფა
თუ რომ ეს არ წამმწარდაო.
ხოლო აქ თუ რამ მეტრუოს,
(სულ სხვაა თუ დამზარდაო)
მე თქვენი მოუნადღლეელი,
უფალმა არ არ გამზარდაო...

ა. ბლიკვაძე.

მისაზადი მაგალითი.

„ემშაკის მათრახის“ რედაქციას წარედგინა შემდეგი შინაარსის წერილი:

„ასული ჩემი ირინე დანიშნულაა სამუელ ბეკოს ძე ლომაძეზედ და მათ შორის ჯერის წერა მოხდება მომავალ წიფობისთვის 9 რიცხვების შემდეგ.“

ჩვეულებრივი მეჭვასის გამართვად დღევანდელ პირბებში მაცნებლათ და სსზარალოთ დაინახეთ, ამიტომ მოგმართავთ თქვენ, როგორც ჩვენს კულშემატკავარს და თუ შეწყობას ინებებთ, ესრეთი შემწეობა მოგვაწოდოთ სუთმეტ მწიფობისთვისედე ჩვენ და თუ ამას არ ინებებთ გადასცემთ მეღქმესე ჭყუნას ჭყუნათის ბაზარში, საკუთარ ღუქანზე, რისთვისაც დაგშთებით ძლიერ მადლობუნია.

მამა ირინესი სიკო და ძმაი მისივე კორფილე ჭყუნები“.

„ემშაკის მათრახის“ რედაქციამ ერთხმად დაადგინა:

ა) მადლობა გამოცხადოს აღნიშნულ სიკო და კორფილე ჭყუნებს ქორწილზე უთავბოლო ხარჯის მოსპობისთვის.

ბ) მოისპოს დღეიდან ჟურნალის „ემშაკის მათრახის“ გამოცემა და ამიტომ ეთხოვოს მის მკითხველებს ფული, მთელი წლის ხვედრი (შეიძლება მეტიც) გამოიგზავნოს ამა ოქტომბრის დამლევამდე პირდაპირ ჩემს, ან უკიდურეს შემთხვევაში ოლღას ქუჩაზე ა. ბუკიას კანტორაში (რასაკვირველია ჩემდა გადმოსაცემათ) რისთვისაც დაგშთები დიდათ მადლობელი.

ემშაკი.

P. S. ესთხოვ ყველა გაზეთებს გადაბეჭდონ ეს განცხადება.

—კი.

„აი მოკეთე?!“

(ჯვიატბუფისათვის)

„თუ თელათ არ გაგიტყავს შუბლის ძვალი, თუ თელათ არ ავილია ნათელ-მირონზე ხელი, თუ ნეკის ოდნა პატივს კი ღცემ შენს ნათლის დედას მაინც, რომელმაც ლამის დამახრჩოს რად-გან ჰგონია შენი უნათესაობის და გარეწარობის მიზეზი მე ვიყო და უკანასკნელად თუ შენი განათ-ლული მაინც კი ვიყვარს, დაუყოვნებლივ ჩამოდი აჯიკაბულში, ძლიერ საქირო და საჩქარო საქმე-ზეო“ — მითვლიდა ჩემი ნათლის მამა მათე ტყლაპი-ქამიაშვილი უკანასკნელი (ამ საგანზე რიგით მეხუთე) წერილით.

თუ მართლა „საჩქარო“ და საქირო საქმე არ ჰქონდეს, აბა ასეთ წერილს როგორ მოიწერდა თქო, ვიფიქრე მე და მეორე დღეს თქვენი მორჩი-ლი მონა ნათლი მამისას ხაქაპურს ხაქაპურზე ვა-მარცხებდი.

— როგორ უღალატო რჯულს და სარწმუ-ნობას, როგორ გადავადგე მირონს, თორემ ღვთის პირისგან შეჩვენებული ვიყო თუ სახლში შემოსა-შვები იყო, მიპასუხა მათემ, როდესაც შევეკით-ხე: რა საქმეზე მიბარებდა ასე საჩქაროთ.

დალოცა ღმერთმა რომ ჩემი ნათლი დედის წინაშე მუდამ პირნათელი ვიყავი, თორემ ღმერთი რომ გამწყრომოდა და ცოდვილათ მგულეობდა ჩემი თავი, მათეს ასეთ მრისხანე პასუხის შემდეგ, ვერც ნათლის დედა, რომელიც ჩემს და კარებს შუა ბარიკადივით იყო გაჩხერილი და ვერც სხვა ასეთი დაბრკოლება ვერ დამაკავებდა და ხსნა გაქ-ცევაში უნდა მეძებნა.

— რა მოხთა მათე?! რაშია საქმე, შევეკითხე მე ცოტა ხნის ჩუმთა ყოფნის შემდეგ და რიგით მე-ექვსე ხაქაპურის შესამუსრავათ გაწვდილი ხელი ფიცხლავ უკანვე წამოვიღე.

— როგორ თუ რა მოხთა?? დაიდრიალა მათემ და შემოაბრუნა სკამი: ნუ თუ მე ყველასთვის, და ჩემთვის კი არაფინი? ნუ თუ მე თეატრში არ დავ-დივარ, გაზნეს არ ვლდებულობი? განა მე არ ვიყა-ვი წარმოდგენისთვის გაქათათებულდი ჩხააახლო-ხი რომ გათხოვეთ?! არა, რომელი ერთი უნდა ვთქვა, რომ არ ვიცი?!.. ნუ თუ ამას მოღვაწეობა არ ქვია?! და დიდი საქმე იქნებოდა ტყვილა უბ-რალო მადლობა მაინც გვთქვით?!..

— მერე ვინ გეუბნებ...
— სულსსს... არ სთქვა... არ გამაგონო...
თუმცა გვიან, მაგრამ ახლა კი გაგიცანი რა შვილე-ბიც ბრძანებულხართ... ბარემ სთქვით უსირცხვი-ლოთ... გაუწითლებლივ ჟარ გვესურს საზოგადოება იცნობდეს შენს მოღვაწეობასთქო“ მორჩა და გა-თავდა.

— აბა მაგას რად...
— სუსსსს.. გამაწყვეტინა მათემ და ყურები თითებით დაიკო, არ სთქვა... არ გამაგონო თქვენი საქმე სიტყვები, სიტყვები და დაუსრფლებალი სი-ტყვებია... საქმიდან ღმერთმა დაგიფაროსთ!.. არა, რაფა არ გავსკდები გულზე?!.. იაშვილი კორძია, გაჩეჩილაძე და კამპანია საზოგადო მოღვაწეები და მე, არაფერი... მატლი... კია!.. რით უნდა მჯობ-დენ მე ისინი?! დავიჯერო ისინი ჩემზე უკეთესი პურმარლის ბიჭები?? ააა?? სთქვი შენ და შენი ღმერთი... სიმართლე სთქვი...
— აბა რა შედარებ...
— სსუსსს.. არ სთქვა... არ გამაგონო კვლავ, გამაწყვეტინა მათემ: თუ არ მჯობიან წადით და ჰკითხეთ საზოგადოებას... დღეს მათ თელი ქვეყანა იცნობს გესმით თელი ქვეყანა!.. არა... თუ მართ-ლა და უმადურები არა ხართ, დიდი საქმე იქნე-ბოდა ერთი ჩემი გვარიო ჩაგეგდოთ გაზეთში?? რაფა, თუ რამე მიშოვნია თქვენთან არ შემიქამია?! არა შენ და შენი ღმერთი სთქვი... ტყვილა ერთი სადილი თუ მიქამია უთქვენოთ?!
— მართალია მათე. მართალი! შენ დიდი სტუ-მართ მოყვარე კაცო ხარ, მაგრამ სამწუხაროთ ამ საგანზე გაზეთში წერა ყოვლათ მოუხერხებელია, რადგან როგორც იცი გაზეთი მართო საზოგადო საქმეს ემსახურება.

— მეც მაგას ვსტირი და მოვსთქვამ ჩემო კოტე... რომ იაშვილების პურმარისი საზო-გადო ასპარეზზე მოღვაწეობა და ჩემი კი, ნიორ-წყალი. აკა მეც მაგას ვლაპარაკობ ჩემო კოტე, რომ, იმათ ერთი სადილით მოიხვეჭეს მოღვაწის სახელი და მე კი თუგინდა ყოველ დღე თითო ძროხა დავკლა, მაინც არაფერი მეშველება.

— როგორ, ერთი სადილით?! გავიოცე მე.
— ერთი სადილით მაშ?! შენ გგონია ყველა ჩემსავით უკუღმართ ვარსკვლავზე დაბადებული?! ჩემთვის არ შეიქნა არაფინ, თორემ თითო „მოკეთე“ კყველას ქე ყავს.
— კაცო, გამაგებინე რაშია საქმე? მე შენი

რა გამიგია!! რა სადილი.. რა საზოგადო მო-
აწყო... რას ლაპარაკობ?!!

— სადილი, დახ სადილი... სწორეთ ერთი
მრეილი სადილის გამო იყო, რომ იმ ღვთიან მად-
ანმა კაცმა მეორე დღესვე დაწყებული მასინძელ
სუმრებიდან თვით საკუთარ მამიდამდე ყველა სა-
ზოგადო მოღვაწეებთან გამოაცხადა „თეატრ და
ხოვრების“ 22 ნომერში, თორემ სად თქმულა?!
ს უნახავს ან გაუგონია იაშვილ — გაჩეჩილაძეების
ვინო-კარტ-ნარდის გარეშე მოღვაწეობა?!? და
იცი სცენაზე!!

დაასრულა თუ არა მათემ, აკაკის მიერ „მო-
თხრობული“ ოთხათ მოკეცილი და დაფლეთილი
ქრნალი გადმომიგდო, ზეზე წამოდგა, ქუდი დი-
ურა, ერთი მწარედ ამოიხვნეშა და უსიტყვოთ
იხურა კარი.

ჯოჯოხეთის მამათ მთავარო! თქვენმა უერთ-
სულესმა და მორჩილმა-მონამ დღემდე არ ვიცოდი,
თუ კარტ-ნარდის თამაშიც საზოგადო მოღვაწეო-
ბათ იყო აღიარებული და თუ თქვენც იზიარებთ
იმ შეხედულებას უმორჩილესად გთხოვ მაცნობოთ
და შემდეგ ნომრისთვის წარმოგიდგენ ჩემ ნათლის
მამასთან ერთად იმ „მოღვაწეთა“ სახელს და გვარს
რომელთა მოღვაწეობა ამ სარბიელზე მართლაც
რომ ერთობ დიდია და რომელნიც ბ. მოკეთეს
თავის წერილში ნებისთ თუ უებლიეთ მოუხსენე-
ბელი დარჩა.

კ. მწვანეყვავილელი.

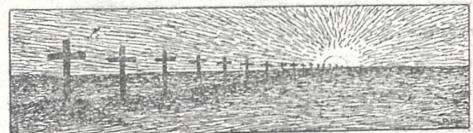
ამბავი.

(ეუროპურული)

თავს რომ დაგვესხა „გებენით“ მტერი
(თუმცა პასუხი ჩვენც შესაფერი
გავეციოთ მარა ეს არ იკმარა
მცხოვრებთა აქვე დასარჩენათა)
ერთობ დასცალეს ფოთი ხელათა,

თვით-მართველობა, ხაზინა, სული,
(დადგა თუ არა ამინდი ცული)
ეფისკობოზი, მღვდლები, შკოლები
ყოველი მათი მისაცოლები
გადაიხიზნენ ქალაქის გარეთ
ვერც ერთის მოცდა ვერ მოვაგვარეთ
მოხელე მუშა პროლეტარები,
(როცა დაიხშო შრომის კარები
ფოთი უდაბნოს რა დაემსგავსა)
ბედის ძიების გაუდგენ გზასა
სრულ მოქალაქეთ იმავე დღესა
გავხთით მე, პავლე, ფოტინე, ბესა
ვევედრებოდით ღმერთს (და ბუნებას)
მცხოვრებთა ფოთში ჩამობრუნებას,
ვისგანც ველოდით ამაში შევლას
ეფისკობოზმა აჯობა ყველას,
მარა მცხოვრებთა არ სჩანდა ლანდი
(მგონი ბაწრითაც ვერ მოიყვანდი)
ცხოვრება ჩვენი თქვენ დათუასე
რომ ერთი წელიც გავიდა ასე
(ვინ იცის კიდევ გაგრძელებოდა
ხიზნათ შკოლებიც რომ არ ხლებოდა)
სამოსწავლო წლის რა დადგა ვადა,
სწავლა და აღზრდა ვისაც ეწადა
აღძრეს მზრუნველთან შეამდგომლობანი
აღსდგენ ქალაქის მამა და ძმანი,
ძლივსდა იშოვნეს შკოლების ნება
(ფოთის სიცოცხლეს ამით იწყება)
რაკი გაიღო შკოლის კარები
ჩამოცქრილდენ ქალ-გაფთ ჯარები,
(ეს მომავალი თაობა სალი)
აახმაურეს ქუჩები, ბაღი...
დაკისკასობენ ბაღში, მდღელოზე,
იმედს მაძლევენ საქართველოზე.
თუ ჩემს იმედში მიზანი მორე
იმალვის უფრო საღი და სწორე,
აღბათ „მოღვაწის“ სურვილი დიდი
(ქრნალ-გაზეთებს იმიტომ ვყიდი
წიგნებიც უნდა ორფასათ ვყილო
ჩვენი კულტურა რომ გავადილო)

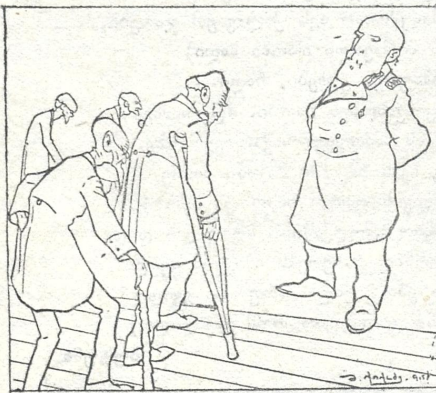
ბუტუნა.

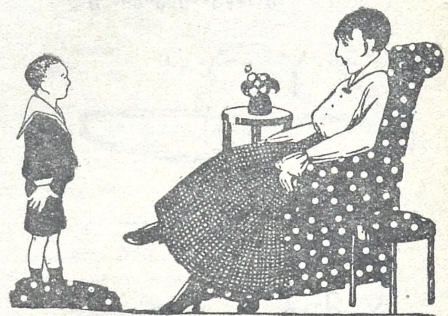

სეზონი იწყება! ქართველი არტისტები შეუდგნენ მოშვებული წვერ-უღვაშების პარსვას.

მასწავლებლის ადგილის მოხოცნელება
თფილისის ქართულ გიმნაზიაში.

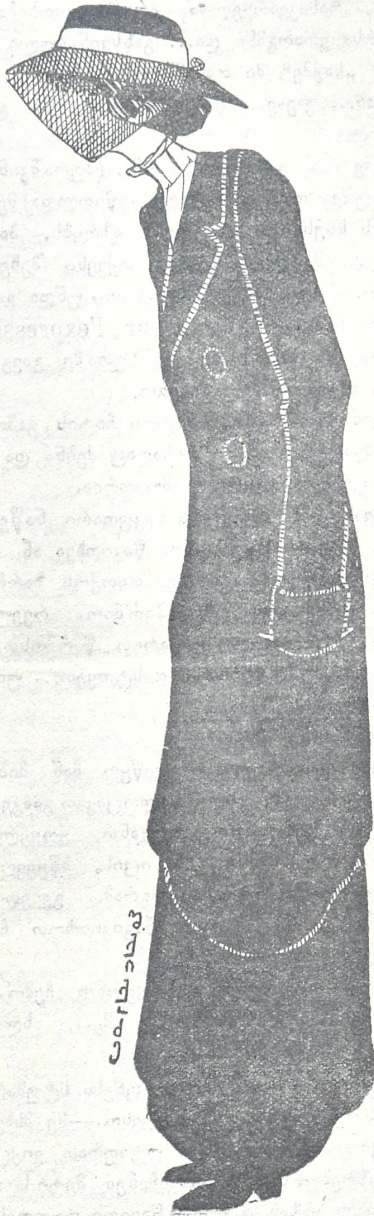
სკოლის დირექტორი. დიდის სიამოვნებით მიგიღებთ, ბატონებო. თქვენი ნამსახურობა და წლოვანობა ყოველსვე გეჭვს აქარწყლებს თქვენი კეთილსამიჯლოების შესახებ.

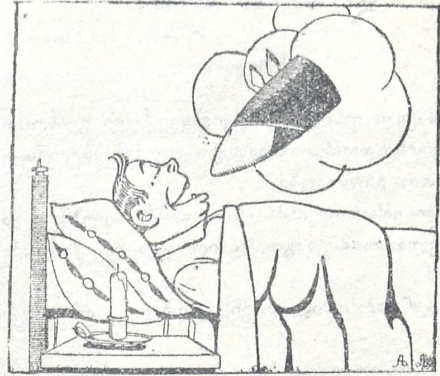
ომის მსხვერპლი.

— მაშ, დედილო, ნემეცურის სწავლა აღარ დამჭირდება!

— არა, შეილო, მაგრამ სამაგიეროთ უნდა ისწავლო: რუსული, სერბიული, ჩერნოგორიული, ინგლისური, იტალიანური, ფლამანდიური, იაპონური, ინგლისური და სენეგალური.

საქართველო

„ტბილი“ სიზმარი რუსეთის მოქალაქისა.

ექსპრომტი

(ვეფხისტყაოსნიდან)

(გულდენი ჩიბათლებს)

ჩვენი „საუნჯის“ გამგენი
 შემოკრბენ, ჰქონდათ ცილობა:
 „დოქანს რომ პასკა მოჰპარეს
 თუ იყო იგი ზრდილობა?
 ან ამ კოწიამ რა გვიქნა,
 როს იყო დუქნის ყრილობა,
 არ გაგვივიდა, ჩვენ მასთან
 ხრიკი და გაცვეთილობა.
 ჩვენ დაყენებულ პლატონას
 რას უგავს მოყვანილობა?
 არც სწავლით იცის ბევრი რამ,
 არცა აქვს გამოცდილობა!
 მსჯელობის შემდეგ დასკვნეს
 ასეთი დადგენილობა:
 ასათ წაღლეთა დაფასდეს
 ათასათ გამოქნილობა.
 (თუ კაცი თავად არ ვარგა
 ცუდია „დისა შეილობა“).

ჭაშნიკი.

დ რ ა მ ა

ა. ჩესხოვის

— პაველ ვასილიევიჩო, ვილაქ ქალი გეხლათ, თქვენ გკითხულობს, — მოახსენა ლუკამ ბატონს. — ერთი საათია გელოდებათ. .

პაველ ვასილიევიჩმა ეს-ეს არის ისაუბრა. ქალის მოსვლა რომ გაიგო, დაიდრიჯა და ჩაილაპარაკა:

— ჯანდაბას მისი თავი! უთხარი, არა სკალიანთქო.

— ხუთჯერ იყო, ბატონო; ასე ამბობს, ძალიან მინდა მათი ნახვაო, ლამის ტირილიც დაიწყოს.

— ჰმმ... რა გაეწყობა, შეუძელ კაბინეტში.

პაველ ვასილიევიჩმა ზღაზღუნით ჩაიცვა სერთუკი, ცალ-ხელში კალამი დაიჭირა, მეორეში — წიგნი და კაბინეტში გავიდა ისეთი სახით, თითქოს ერთი წუთის დაკარგვაც დიდი მსხვერპლი იყოსო მისთვის. კაბინეტში მას უტყდიდა სათვალაიანი ქალბატონი, ჩასუბებული, მსხვილი წითელი, პირმდიდარი სახისა. სტუმარი ქალი ფრიად საპატიო გარეგნობის იყო და ძალიან რიგიანათაც ეცვა. მასპინძელი რომ დაინახა, თვალები გადაჰკარგა, ხელები ისე გააკეთა, თითქოს ლოცვას აპირებდო და ვაჟაკური მაღალი ხმით დაიწყო აღფლევებით:

— თქვენ, რასაკერძეულია, არ გეჩემებთ, მე...მე თქვენ ხრუტკის ოჯახში გავიციანით... მე — მურაშკინისა გახლავართ...

— აა-ა... მმმ... დაბრძანდით, ბატონო! რას გვიბრძანებთ?

ქალი დაჯდა.

— საქმე ის გახლავთ, რომ... მე... — განაგრძო სტუმარმა და კიდევ უფრო აღელდა. — მე თქვენ... არ გეხსოვებით... მე — მურაშკინისა გახლავართ... საქმე ის გახლავთ, ბატონო, რომ მე თქვენს ნიჟს დიდ თავყანსა ვცემ და მუდამ სიამოვნებით ვკითხულობ ხოლმე თქვენს ნაწერებს... არ იფიქროთ, თითქო პირფერობით ვამბობდე. — ღმერთმა დამიფაროს, — მე მხოლოდ იმას გიზღავთ, რისკ დირსი ბრძანდები... მე ყოველთვის, ყოველთვის ვკითხულობ ხოლმე თქვენ თხზულებებს! — ცუტა არ იყოს, ავტორობა არც ჩემთვის გახლავთ უცხო რამ, ... ე. ი., რასაკვირველია... მე ვერ გა-

ვებდავ, მწერლის სახელი დავირქვა, მაგრამ რაც უნდა იყოს, ჩემი მონაგარი თაფლის წვეთიც ურევია სკაში, მე სამი საცმაწვილო მოთხრობა დავბეჭდე... თქვენ, რასაკერძეულია, არ წაგეკითხებათ... ძალიან ბევრსა ვთარგმნი და... განსვენებული ჩემი ძმა ყურნალ „საქმე“ ში თანამშრომლობდა.

— დიახ... ე-ე-ე... დიახ... მერე, რას გვიბრძანებთ?

— საქმე ის გახლავთ, რომ... (მურაშკინისამ თვალები დაუშვა და კიდევ უფრო გაწითლდა) მე ვიცნობ თქვენს ნიჟსა და... თქვენს აზრებს, პაველ ვასილიევიჩ, და მე მინდა გავიგო თქვენი შეხედულება... ე. ი. მინდა რჩევა გთხოვოთ... უნდა გამოგიტყდეთ, რომ მე — pardon pour l'expression, დრამა წარმოვეცი და ვიღრე ცენზურაში გავგზავნილე, მინდა თქვენი აზრი გავიგო.

მურაშკინისამ მახუმი გაბმული ჩიტის გამოძეცველებით დაიწყო კაბაში რისხილაც ძებნა და ვებერთელა გაბერილი რვეული ამოათრია.

პაველ ვასილიჩს მხოლოდ საკუთარი ნაწერები უყვარდა, სხვის ნაწარმოებთა წაკითხვა ან მოსმენა კი ისე მოქმედობდა მასზე, თითქოს ზარბაზნის ლულას უბიზნებენ ცხვირპირშიო. რვეული რომ დაინახა, შეშინდა და სიჩქარით წარძოსტევა:

— ბატონი ბრძანდებით... დასტოვეთ... უთუოდ წავიკითხავ.

მურაშკინისა წამოდგა.

— პაველ ვასილიევიჩ! — დაიწყო მან მიბნედილი ხმით და ხელები კვლავ სალოცავით გააკეთა. განა არ ვიცო, თქვენ არა გცალიანთ, ყოველივე წამი ძვირფასია თქვენთვის, ვინ იცის, მწყველით კიდევ და მლანძღავთ გულში, მაგრამ... გეგედრებით, ნება მიბოძეთ მე თითონ წავიკითხოთ ჩემი დრამა, გთხოვთ!

— ძალიან სასიამოვნოა, ბატონო ჩემო, .. მაგრამ მე... მე... არა მცალიან... მე... ახლავე უნდა წავიდე... საქმე მაქვს...

— პაველ ვასილიევიჩ! — დაიკენესა სტუმარმა ქალმა და თვალები ცრემლებით ავესო. — მე მსხვერპლსა გთხოვთ, ბატონო! ვიცი უტიფრათ ვიქცევი, თავს გაბეზრებთ, მაგრამ გამოიჩინეთ მეტი სულგრძელობა! ხვალ ყაზანში უნდა წავიდე, და დღესვე მინდა გავიგო თქვენი აზრი. ნახევარით საათი მაჩუქეთ თქვენი ყურადღება... მხოლოდ ნახევარი საათით! გემუდარებთ!

პაველ ვასილიევიჩი სუსტი ხასიათის კაცი იყო

და უარის თქმა არ ეხერხებოდა. მას მოეჩვენა, რომ სტუმარი ქალი აქვითინებს და მის წინ დაჩოქებას აპირებდა, შერცხვა, დაიბნა და წაიღულღულდა:

— ინებეთ, ბატონო.. მე მოგისმენთ.. ნახევარი საათი შემიძლიან...

მურაშკინისამ სიხარულით შეჰყვირა, მოიხადა ქუდი, სკამზე მოიკალათა და კითხვას შეუდგა:

თავში მან გამოიყვანა სცენაზე მსახური და მოახლე, რომელნიც მდიდრულათ მორთულ ოთახის დალაგებას შეუდგენ და დიდხანს ილაპარაკეს შესახებ იმისა, რომ ბატონის ქალმა, ანნა სერგეენამ, სოფელში სკოლა და საავთმყოფო ააგო. მსახური რომ გავიდა, მოახლემ წარმოსთქვა მონოლოგი და გაარკვია, რომ სწავლა სინათლე ყოფილა, ხოლო უსწავლელობა—სიბნელე. შემდეგ მურაშკინამ დააბრუნა მსახური და ათქმევინა დიდ მონოლოგი თავის ბატონის, გენერლის, შესახებ: გენერალს თურმე ეჯავრება თავისი ქალის მიმართულება, უნდა, ვიღაც მდიდარ კამერ-იუნკერს მიათხოვოს ის და ხალხის ერთად ერთ ხსნათ ხალხისვე უვიცობა და სიბნელე მიაჩნია. შემდეგ მოსამსახურეები გავლენ და სცენაზე შემოვა ანნა სერგეენა, ბატონის ქალი, რომელიც ამცნობს მაყურებელთ, რომ მას მთელი ღამე არ უძინია, და სულ ღარიბ მასწავლებლის ვაჟზე, ვალენტინ ივანოვიჩზე, ფიქრობდა. ვალენტინ ივანოვიჩი თურმე უსასყიდლოთ ეხმარება თავის ნეულ მამას, შეუსწავლია ყველა მეცნიერება, მაგრამ არც სიყვარული სწამს, არც მეგობრობა, ცხოვრების მიზანი არა აქვს და სიკვდილი სწყურია, რის გამოც ანნა სერგეენა ვალდებულია, უშველოს და იხსნას ახალგაზდა კაცი.

პაველ ვასილიევიჩი ყურს უგდებდა და თავის ტახტზე ოცნებობდა. ბრახ მორეული თვალით ახედდახედავდა ხოლმე მურაშკინისას, რომლის ვაჟაკური მალალი ხმა ყურს უბუზებდა მას, ვერაფერი ვერ ვაეგო ქალის კითხვისა და ფიქრობდა:

„რამ მოგათრია, შე გასაწყვეტო... სწორეთ შენი სისულელის ყურის გდება მჭირია, რაღა! შენ რომ დრამა დაგიწერია მერე მე რა შუაში ვარ? დმერთო ჩემო, რამისიქე რვეულია! როდის უნდა მოვრჩე ამ ტანჯვას!“.

პაველ ვასილიევიჩმა კედლისკენ გაიხედა და თავის ცოლის სურათს მოჰკრა თვალი. ამ სურათმა მოაგონა, რომ ცოლმა დააბარა ნ არმინი გრები-

ლი, ერთი გირვანქა ყველი და კბილის საფერავი ფხვიერი მიყიდე და მომიტანე აგარაკზეო.

„იმ გრებილის ნიმუში არ კი დამკარგოდეს,— ფიქრობდა პაველ ვასილიევიჩი. ნეტა სად ჩავიდე? მგონი ლურჯ ბიჯაკში მაქვს... დახე ამ უნამუსო ბუზებსა! როდის მოასწრეს ჩემი ცოლის სურათზე ამდენი წერტილების გამწკრივება! ოლღას უნდა უბრძანო, შუშა გარეცხოს.. მეთორმეტე გამოსვლის კითხულობს, ალბათ პირველ მოქმედებას მილე მორჩება. ნუთუ შესაძლებელია, რომ ასეთ სიციხეში და ისიც ამ ზღინის ტოლა დედაკაცს ზეშთაგონება ეწვიოს? დრამების წერას ის არ გირჩევნია ცივი „აკროშკა“ სქამო და გრილ სარდაფში არ ხეინათ იძინო!...“

— თქვენ რა ახრისა ხართ: ეს მონოლოგი ცოტა არ იყოს გაქიანტრებულია, არა?—ჰკითხა მოულოდნელათ მურაშკინისამ.

პაველ ვასილიჩს არც კი გაუგონია მონოლოგი. ისე შერცხვა, თითქო ეს მონოლოგი, თითონ მას დეწეროს და დამნაშავის კილოთი წარმოსთქვა:

— არა, ბატონო, რას ბრძანებთ! პირიქით... ჩინებულა!...

მურაშკინისას ბედნიერებისაგან სახე გაუბრაწყინდა და განაგრძო კითხვა:

— ანნა. — თქვენ ანალიზს გაუტაცნიხართ. თქვენ მეტათ აღრე შეგიწყვეტიათ გულის მიხედვით ცხოვრება და აღრე მინდობიხართ ტენის. — ვალენტინი. — რა არის გული? ანატომიური ცნებაა, მეტი არაფერი. როგორც ტერმინი იმისი, რასაც გრძობებებს ეძახიან, მე იგი არა მწამს. — ანნა (დარცხვენით)—სიყვარული? ნუ თუ სიყვარულიც იდეათა ასოციაციის პროდუქტია. მითხარით გულახდილათ: თქვენ გყვარებიათ როდისმე?—ვალენტინი. (მწარეთ)—დე, ნუ შევხებებით ძველსა, მაგრამ ჯერ კიდევ მოუშუშებელ წყლოლებს (პაუზა). რას ჩაუფიქრდით?—ანნა.—მე მგონია, რომ თქვენ უბედური ხართ.

მეფექსმეტე გამოსვლის დროს პაველ ვასილიჩმა დაამტანარა და უტაბედლათ პირი ისე დააკლაპუნა, ძალღებს რომ მოსდის ხოლმე ბუზის დაქერისას. ასეთი უწყესო ხმა რომ გამოსცა, შეშინდა და ჩასაფუჩებლათ საამური ყურადღების გამომეცტყველება გამოხატა თავის სახეზე.

„მეჩვიდმეტე გამოსვლა... როდისღა უნდა გაათავოს?— ფიქრობდა ის—ვაი ჩემს უბედურებას! კიდევ ათ წუთს რომ გაგრძელდეს ეს წამება, ყვი-

რილს მოვრთავ, ჩემმა მზემ... აუტანელია სწორეთ!"

მაგრამ აი, როგორც იქნა, ქალმა კითხვას მოუჩქარა, ხმა აუწია და ბოლოს წარმოთქვა: „ფარადე“.

პაველ ვასილიჩმა თავისუფლათ მოითქვა სული და ის იყო უნდა ამდგარიყო, რომ მურაშკინისამ სასწრაფოთ გადაშალა ფურცელი და განაგრძო კითხვა.

—მოქმედება მეორე. სცენა წარმოადგენს სოფლის ქუჩას. მარჯვნივ სკოლაა, მარცხნივ საავადმყოფო. საავადმყოფოს კიბეზე გლეხი კაცები და დედაკაცები სხედან.

—უკაცრავათ...—გააწყვეტინა პაველ ვასილიჩმა.—სულ რამდენი მოქმედება?

— ხუთი, —უპასუხა მურაშკინისამ და, თითქოს ეშინია, მსმენელი არ გამეჭკესო, მაშინვე სხაბა სხუბით განაგრძო:—სკოლის ფანჯარაში ვალენტინი იტყობა. სცენის სიღრმეში მოსჩანან სოფლელები, რომელთაც თავისი ავლადიდება ღუქანში მიაქვთ დასაგირავებლათ.

პაველ ვასილიჩი ეხლა იმედ გადაწყვეტილ სიკვდილ მისჯილს დაემსგავსა. დასასრულზე—ოცნებაც მეტი იყო, იმედი აღარაფრისა ჰქონდა, იმას და ცდილობდა მხოლოდ, რომ თვალეზი არ დახუჭოდა და სახეზე ყურადღების გამოძეგვლებმა არ მოშორებოდა.

—ტრუ-ტუ-ტუ-ტუ...— ესმოდა ყურში მურაშკინის ხმა: ტრუ-ტუ-ტუ... ჟჟჟ...

„სოდის დაღვეა დამავიწყდა—ფიქრობდა პაველ ვასილიჩი. ჰო, რას ვფიქრობდი?.. სოდის დაღვეა მეთქი... ალბათ კუქის კატარი მაქვს... საოცარია: სმირნოვსკო დილიდამ საღამომდე არაყსა ხეთქამს და ჯერაც არ აქვს კატარი... ფანჯარაზე რაღაც ჩიტი შემოჟდა... ბელურა ყოფილა...“

პაველ ვასილიჩიჩმა თავს ძალა დაატანა, რომ თვალეზი არ დახუჭოდა, პირდაუღებლათ დაამთქნარა და მურაშკინისას შეხედა. ქალი რაღაც ნაირათ დაიბურა, ქანაობა დაიწყო, სამი თავი გამოება და ისე გაიზარდა, რომ ჭერს მიექვდა.

— ვალენტინი— არა, მომეცით ნება, აქედან წავიდე შორს...

ანა (შეშინებული) რათა?— ვალენტინი (იქით) გაფითრდა! (მას) ნუ შატქმევიგებთ რათა, მოვკვდები და ამის მიზეზს კი თქვენ ვერ გაიგებთ.—ანა (პაუზის შემდეგ).—თქვენ ვერ წახვალთ...

მურაშკინა გასივდა, ვეებერთელა გახდა და ოთახის ჰაერში გაილესა. მისი მოძრავი პირი და ჩნდა მხოლოდ. შემდეგ უცებ დაპატარავდა, ბოთლის ოდენათ გადაიქცა, დაბარბაცდა და ოთახის სიღრმეში წავიდა...

ვალენტინი (ანნას გულში ჩაიკრავს)—შენ მკვდრეთით აღმადგინე მე, შენ მიჩვენე მიზანი ცხოვრებისა! განმანახლე, როგორც გაზაფხულის წვიმა განაახლებს ახალ გაღვიძებულ დედამიწას! მაგრამ... გვიან-დაა გვიან! ჩემს გულს უკურნებელი სენი ღრღნის...

პაველ ვასილიჩი შეკრთა და არეული მღერი თვალეზით მიაშტერდა მურაშკინისას. ერთ წამს უცქეროდა, თითქოს არასფერი ესმისო...

— გამოსვლა მეთორმეტე. იგინივე, ბარონი და ბოქაული ნაცვლებითურთ... ვალენტინი—პა, წამიყვანეთ! ანა— მე მაგას ვეკუთვნი! მეც წამიყვანეთ! დიახ წამიყვანეთ მეც! მე მიყვარს ევა, სიცოცხლეზე უფრო მიყვარს!—ბარონი.—ანა სერგეევნა, თქვენ გავიწყდებათ, რომ მაგ საქციელით მამა თქვენს ღუპავთ...

მურაშკინა კიდევ გაიბერა... პაველ ვასილიჩიჩმა ნადირივით მიმოიხედა ირგვლივ, წამოიწია სკამზე, მკერდიდან ამონახეთქი ხმით დაიყვირა საზარლათ, სტაცა ხელი მძიმე პრესპაპიეს და არა კი მოექნეოდა, მურაშკინისას დაჰკრა თავში...

— შემიპყარით, მე მოვკალი ევა! უთხრა მან ხმაურობაზე შემოვარდნილ მოსამსახურეებს ნაფიცმა ვექილეებმა გაამართლეს პაველ ვასილიჩი.

მ ა რ ა ლ ა

მონახავთ სიტყვას, რომელიც ნაყოფის წარმომშობია, სულიერიც სცნობს უსულოც ყოველ მეგობარს, სჯობია. ადამს არ ყვავდა, ევას კი (თუმცა სხვაგვარი წესია)

ამ სიტყვის პირველ ნახევარს თქვენ შემინახავთ წყნარათა, მეკი გამიშობთ სხვა სიტყვის მოსაძებნ-მოსახმარათა,

რასაც პირველათ ითხოვენ
 ქვეყნიდან პროლეტარები,
 პირველ ლოცვაშიც უფალოთან
 მოსათხოვენ-გასატარები.
 პირველ ნახევარს აქედანც
 მოვიხმართ უწინდელათა,
 რითაც შარადის ნახევარს
 წერტილს დაუსვამთ სრულათა.

შემდეგ იფიქრეთ სახელი,
 ხუცეების სათაყვანები,
 სახორციელო საყვლეფათ
 სასულიერო მამები
 მის დასაპყრობათ ხანდისხან
 იარაღითაც მიდიან
 ხან ყიდულობენ ქრთამებით,
 ხანაც, პირიქით, ყიდიან.
 ამ სიტყვის ასო პირველი
 შარადისათვის მეტია,
 გათავდა, ახსნით თუ არა
 მეკი აქ შემოწყვეტია.

დასავლეთ საქართველოში
 მისთვის მზადებაც დიდი
 ვინც მითვისებს ბრძოლისთვის
 ერთგვარი გზა და ხილია.
 იქვიც არ არის მშრომელ ხალხს
 გამოფხიზლებაც სჭირია
 რადგან შავ-ბნელი ზომები
 მათ წანააღმდეგ ხშირია,
 თანაც პარაზიტ-მყვლეფლებს
 ერთად შეუკრავთ პირია
 მარა თუ ძალას მოვიკრებთ
 არც ისე გასაჭირია.

ბუტუნა.

„ნომერნოი“.

აბანოში მუშტარი ბუზივით ტრიალებს. ცალკე
 ოთახები სავსეა ხალხით. ახალგაზრდა „ნომერნოი“
 ლადიმერა ოფელში ვაიწურა სირბილით... ყოველ
 წუთს ისმის ზარის წკარუნი და ის თავ-პირის
 მტვრევით მირბის ოთახებისკენ.

ზარს რეკენ... რეკენ ენერგულად.

— ჩეთვერთი: — იძახის ლადიმერა და მირბის მეოთხე ოთახისაკენ.

— ვი ზვანილი?

— ბიჭო, მექისე არა გყავთ? ბოხი ხმით ეკითხება კარებს იქიდან ჩასუქებული კომერსანტი— მაიყვანე რაღა.

— სიჩას ბუდეტ „ტორჩიკ“. იესტ, პიატი ნომერ ზაშოლ, პრიშოლ. სკორო ბუდეტ, ნო ნე ბუდეტ.

— რას ბოდავ, ბიჭო! მაიყვანე მექისე.

— ტორჩიკ ნიატუ. ბუდეტ.

— შე ოჯახ-დაქცეულო, ქართულად ვერ დამელაბარაკები?

— ბუდეტ, ბარინ. ესტ ნო ნიატუ.

— ეშმაკმა იცის შენი თავი და ტანი!...

საუბედუროდ მუშტარმა არ იცის, რომ ლადიმერა თუმცა იმერელია, მაგრამ გაგიჟებით უყვარს რუსული ენა.

ზარს კვლავ რეკენ...

— პერვი ნუმერ! — იძახის ლადიმერა და მირბის.

— ვი ზვანილი!

— მეგობარო, ეს რა ამბავია, რომ აუზში ცხელი წყალი არ მოდის?

— პაქილუსტა, პუსტიტე. პაილიოტ ხოლოდნი, პრილიოტ გარიაჩი. დუმ შაკროიტე, ვანა ატკროიტე.

— არ მესმის რას ამბობ!

— გარიაჩი ვადა პლოხო ილოტ, პუსკაი ილოტ! ნო დვერი პაქალუსტა ზაკრევაი.

— რა ენაზე ლაპარაკობ, ჩემო კარგო?

— რუსკი ხარაშო პანიშიამ.

— ყოჩაღ, კარგად გკოდნი!.. Вонъ отсюда!.. Позвать хозяина!

მუშტარი ფულის მიმღებთან ანგარიშს ასწორებს, ლადიმერა მსუნავ კატასავით მას ხელეში შეჩერებია „ნა ჩაი“-ს ელის,..

მაგრამ მუშტარი მას ყურადღებას არ აქცევს და გადის... ასე იქცევა მეორეც, მესამეც!...

ლადიმერა შედის თავის ოთახში, ჯდება საწოლზე და მაგრად ფიქრობს და ვერ აუღსნია, თუ რათ კრიტიკაგობენ მუშტარები და ორიოდ გროშს რატომ არ უტოვებენ მას!.

გუგული.

ხახამის*) დასაფლავებაზე.

(გბრაელები სენა).

(ხახამს სახლიდან გამოასვენებენ და მიასვენებენ სინაგოგაში, იქიდან კი—სასაფლაოზე; გბრაელები მწარე ტირილით და გოდებით აცილებენ ცხედარს).

გბრაელები. (ერთად) ვააი, ჩვენს მოსწრებასეე! ვაი, ამ შავს ღღესეე, ვაი ამ საათსუ! ბიჟო ისხაკო, საით მიღიხარ, ბიჟოვეე!.. ეხ, ეხ, ეეხ! რატომ დაგვტოვე ამ შავს ღღეშივეე! რა დაგიშავეთუუ. (ცხედარს დაასვენებენ სინაგოგის წინ, რაბინი ამბობს სიტყვას, შემდეგ რამოდენიმე გბრაელი იტყვის სიტყვას).

ბეხორა. (სიტყვას ეუბნება მიცვალებულს). ბიჟო, ისხაკო, ერთი ცოტა ყური მათხოვეე ეხ, ეხ, რომ რამე გითხრა, მინდა რამე გითხრა მარა, რაფერ, მერე, რააფერ გითხრავეე, რომ შეწუხებულივარ... ვაი, ვაი, ვაი, ამ შავს ღღესეე! მინდა რამე ვსთქვა... უნდა ვთქვა, რაც უნდა გამოიჭირდეს, ვიტყვი ახლა, დამიგდე ყურიივეე!—კაი კაცი იყავი სჯულის მადლმა, მე და ჩემმა ღმერთმა, უსინდისო ვიყო თუ ვსტყუოდე, (ათავებს, იწყებს მეორე).

შელოია.—ბიჟო ისხაკო, მე რალავე ვსთქვა, ყველაფერი ბეხორაიმ გითხრავეე, ვაი ამ საათს, მე იმას ღოუშატებ რომე, მე და შენ, ხომ გახსოვს, ერთად ვყიდულობდით ძველ კალოშებს და კვერცხებს, ათი მანეთი რომ მასესხე და ოცდაათი შეიგე, ერთხანს „ჩისტაო“ იყავი, ფეხებს სწმენდამდი,

*) ხახამს გბრაელების შინაური ფრინველების და ოთხფეხი ცხოველების დამკვლელს ეახიან,

მარა ყოლიფერში გეტყობოდავეე, შენ, რომ ხახამი იქნებოდივეე, გამოხვიდოდი, მე ღღესაც ჩისტაო ვარეე!

ყოზია.—ისააკო... შელოიამ ქე გითხრა ყოლიფერი მარა, ერთი დაამიწყდა, ეეე, იმას გეტყვი მე მე ღმერთმანი და, სამე იქნება რეჩი, სჯულის მადლმა-ასურათებული იქნები თლად—შელოიას იგი დაავიწყდა, რომ შენ კარგი ხახამი იყავი, სჯულის მადლმა, კი, ღმერთმანი, კარგად კლავდი ქათმებს, ბიჟს რომ გამოვატანი შენთან ქათმებს დასაკლავად, უცბათ გააცხებინებდი ფეხს ქათმებს და გამოვიგზავნიდი, არ იყავი ზოგიერთსავით ბატონ-კაცი, მეტს ვერაფერს ვერ გეტყვით, ყველაფერი გითხრათ, ვადაი, სჯულის მადლმავეე! (ათავებენ სიტყვებს, რაბინი აცხადებს: (ვისიც ემართა, რამე სულცხონებულ ისხაკოს, შეუნდეთ,**) გზამართალს მიდის, არ დააბრკოლოთ).

ერთი გბრაელთავანი.—არ დააბრკოლოვეე! მე კი ძან დამაბრკოლა, ათასჯერ მოვთხუე 15 მანეთი, მარა, სულ მაცა, მაცას იძახოდა სჯულის მადლმა, ვაი, ამ შავ ღღეს.—ისეე ის გბრაელი.—ბიჟო ისხაკო! ბიჟს იმიზა გიბედავ, რომ მეგობრები ვიყავით, მარა 15 მანეთი რომ შეიჩინე ჩემი, ახლა რავექნა, უნდა შეგანდოო?? კი შეიანდობ, მარა, ჩემს ცოლშვილს ვინ შეუნდობს, რომ მომადგება მევალები, 15-ს კი არა ერთ არავინ შეუნდობს, ერთ მანათს სჯულის მადლმა—მაგრამ... მაგრამ... შეგინდოს, შეგინდოს, რომ არ შეგინდო, ვინ მომაშავებს, ცოცხალს ვეფერი გა მოგრჩი, თვარა, მკვდარი რას მომცემ. (რაბინი სწყურება:.. პიროვნებას ნუ შეეხებით მიცვალებულსის).

მარლოხია.—ისხაკო ჯან! შელოიამ 15 მანათი შეგინდო, ჩემი ნაკლები გემართა—ათი მანათი მარა, ჩემთვის ათასი მანათი იყო, მარა, შეწუხებულ რომ იყავი ღოგინზე—მაშინ ქე მინდოდა მეთქე მარა, არ გქონდა იმის თავი და გაეჩუმიდი.—შეგინდოს ძაო ღმერთმა, ალალი გიყოს, მარა მე კაი საქმე არ მიყავი, ათი მანათი ათასია ღღე ჩემდა.

აბრამია — რავექნა, აქნავეე, ჩემისთანა გაქრებული არავინ არ არის, რომელმაც შეგინდო

**) შენდობას უთვლიან გბრაელები მიცვალებულს საფლავების წინ, თუ მიცვალებულს ვისიმე ფული ემართა აპატიებენ, ესე იგი შეუნდობენ.

მარა, მერომ არ შეგინდო, დამძრახავევენ! შელო-
იამ 15 შეგინდო, მარდოხიამ ათი შეგინდო და მე
ხუთი მანათი არ შეგინდო? შეგინდოს ძმაო ღმერთ-
მა, ალალ გიყოსვე.

ლუკაიეს ობოლი.

დეპეშები

ფოთი. ქალაქის თვითმართველობამ გადასწ-
ყვიტა: ადგილობრივ კოოპერატივს დაუთმოს უფა-
სოთ ქალაქის საკუთრება ფურნე და მალაზია ოპის
გათავეზამდე. გაუხსნას აგრეთვე 5 ათასი მანეთის
ნდობა და გაუწიოს ყოველგვარი დახმარება საქონ-
ლის შექენაში, რომ ამით იხსნას მცხოვრებნი სპე-
კულიაციისაგან. დაადგინეს აგრეთვე დაუბრუნონ
ლაზარევიჩის ქუჩაზე მცხოვრებთ ის ფულეები, რო-
მელიც ერთი წლის წინათ მოჰკრიბეს ა. ბოკე-
რიამ და ე. პაჩკორიამ აღნიშნულ ქუჩის ელექტ-
რონით გასანათებლათ და უფასოთ „განათონ“ ეს
ქუჩა გაბუნის „გასანათებელი სადგურიდან“. ყველა ამ ხარჯების დასაფარავათ გაიკაფება ქალა-
ქის გარშემო ტყეები იმ მოსაზრებითაც, რომ ჭოო-
ბებიც გაშრეს, „მალერეია“ (ლუმური) შემციორდეს
და შეშის მოთხოვნილებაც დაკმაყოფილოს ქალაქ-
მა მოქარბებულ მუშტრებიდან.

იქიდანვე. წ. კ. ს. განყ. გამგეობამ ერთხმად
დაადგინა: დაუყოვნებლივ მოიწვიოს საუკეთე-
სო პედაგოგი ნაბადის სკოლისთვის და განა-
ხლოს მეცადინეობა, დაურიგოს მოწაფეებს უფა-
სოთ სასწავლო ნივთები და წიგნები, გადასდოს
ერთდროულათ 500 მან. სკოლის შენობისათვის.
და გახსნან ქალაქის სამკითხველო, რომელიც დაკე-
ტვის დღიდან ამ გამგეობის ხელში გადმოვიდა,
გამოიწეროს ყოველი საქრო ჟურნალ-გაზეთები და
წიგნები სამკითხველოსთვის და საჩქაროთ მოიწვიონ
სახოგადო კრება საწვერო ფულეების ერთ მანეთამ-
დის შესამკირებლათ, რადგან სამ მანეთს უბოქაუ-
ლოთ არავინ იხთის. სააგენტო ამ კითხვებს სა-
ეჭვოთ ხდინ და მარტო ტყის გაკაფვაზე იძლევა
იმედს.

ბუტუნას სააგენტო.

ს. ველის ციხე. ფრიად სამწუხარო ამბა ს
გვატყობინებენ: როგორც ადგილობრივ კლუბს
მამებს, ექიმებისა და ცნობილ დღლაქების დახმარე-
ბით დაავათმყოფებელი კლუბის გარემოება განუ-

ხილავთ—კონსილიუმის დროს იმ დასკვნამდე მი-
სულან, რომ შესაძლებელია კლუბმა ლუხპირს ვე-
ლარ გაუძლოს და მომავალს იანერამდის მოესპოს
ცოდელი არსებობაო.

იქიდანვე. რადგანაც ამ ცოტა ხანში კლუბის
დარბაზში დარგინს წაუკითხავს ლექცია და მსმე-
ნელთათვის დაუმტკიცებია, რომ ველისციხელები
ფრანგებსა და ინგლისელებზე გონებით ძრიელ
მალა სდგანან, ამისათვის საკითხველოს დაარ-
სება მეტათ მიუწინევიათ.

იქიდანვე. კვირას (4 ამ. თვ.) სოფლის ყრი-
ლობამ ერთხმად დაადგინა. რაკი ჭერემის ხევი
წყალდილობის დროს სოფელს ხან ერთი მხრიდან
უფლის და ხან მეორე მხრით, ამისათვის ამოიჩიეს
ორი დარბაისელი კაცი, რომელთაც უნდა იშუამ-
დომლონ ჭერემეობთან, რომ ხევათათვის წყალ-
დილობის დროს სოფელი თანაბრათ გაასუფთაოს
ხოლმე და მეზობელი მეზობელს არ დაამდუროს.

იმედოვნებენ შუამდგომლობის შეწყნარებას.

იქიდანვე. როგორც გავიგეთ: მანა თარი-ს
მეოხებით გაფიცვას აპირობენ ადგილობრივი თხლე-
ქაქის გამომხდლები. მოითხოვენ მომეტებულ ჯა-
ფის ფასს და პატრონების უარაყოთ დარჩენას. ირწ-
მუნებიან: გაფიცვას ჯერჯერობით სახიფათო მნი-
შენლობა არ უჩანსო.

დარღიანი ხელიკი.

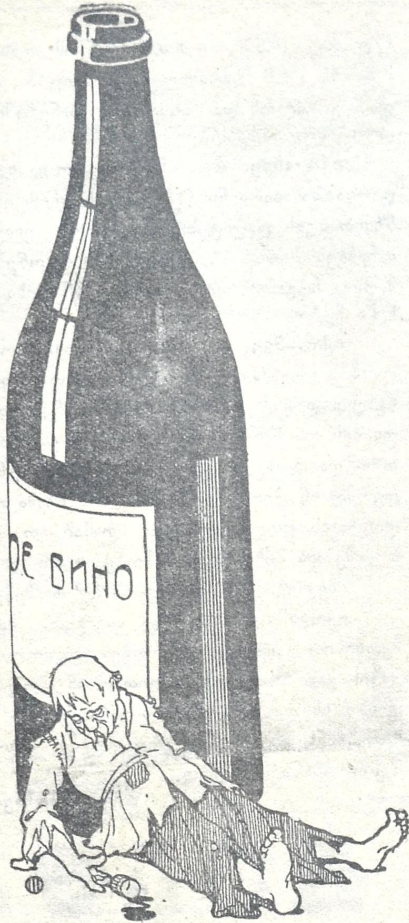
სუფსა ვილა ცას. სწორეთ ამაზე იტყვიან:
„ვილა ცამ რალაცა სთქვა და აზან ამბავი გამოი-
წვიაო“. რა გავიხდათ ეს „სუფსის მოდისტები“:

„რაც დრო მიდის თან და თან
სუფ დიდდება სუფსა,
მეონი სუფ კადადება
ვერ დაფარავს მას ცა“.

ყოველივე ეს გამოუწვევია ორი პარტია „მო-
დისტების“ ჩამოსვლას.

„ღამ დამობათ მოდისტებს
მავლაჯუნა აწუხებს
მითი ბრახა-ბრუხენი
არე მარეს აწუხებს“.

თუ კი მოგვხსენებათ, რომ სხვისი შეწყუბება
არ არის კარგი, მაშ რისთვის გვაწუხებთ ასეთი ლე-
ქებით, რა დაგვიშავებია?! არ დაიბეჭდება.

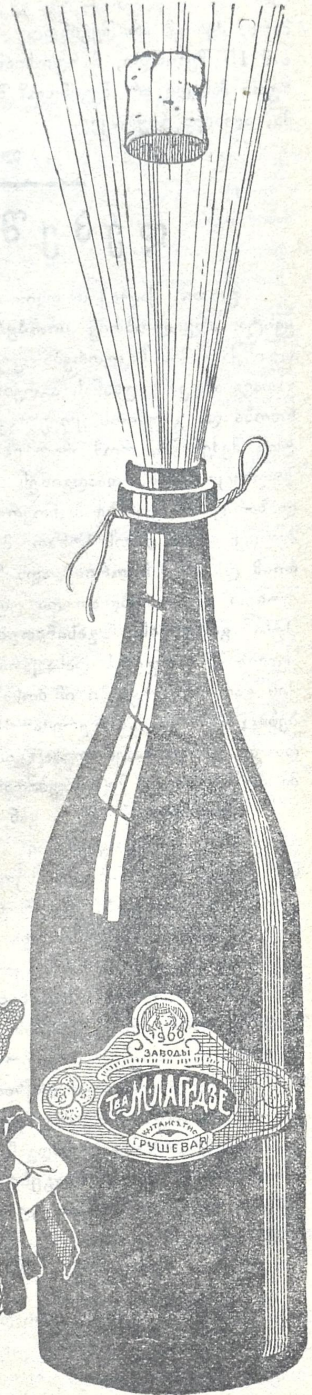

გაუფრთხილდით თქვენს ჯანმრთელობას — მიიტყვიტით

უაღრეს

ყოითოვით ყველაბან

ხილველ-მდნეულის სამკურნალო

— რამ დაღუბა კნიაზები, რამ ააღებინა ხელი მამულ-დედულზე, რამ გააკტრა ამ დიდი „იმენის“ პატრონები, რამ გახადა ყველა ბანკის მონათ? რასაკვირველია, რომ ღვინის სმაში! ღვინის სმას გადააყოლეს ყველაფერი და დღეს ტარიელ-ცარიელი დადიან, ბევრი ციმბირისაკენაც შეაყოლეს. ჰაი, ჰაი, რომ მეც გვიან მივხვდი, რომ ღვინო აღმინანს დამღუბველია. ეხლა კი სარდაფის კარებს ახლოც არ ვეკარები. ვენაცვალე ლაღიძის წყალს, ცხონდა მისი მომგონის მამის სული. ლაღიძის წყალი ყველაფერს მიჩვენია. ვინც ერთხელ მისი გემო ნანა ის არც ღვინოს და არც სხვა წყალს არ დაღვეს და კჭუასაც იქმს.

